

Katowice, dn. 4.12.2025 r.

LESZEK PIECHOTA
RADNY
RADY MIASTA KATOWICE

BIURO RADY MIASTA KATOWICE	
Wpł.	2025 -12- 04
BRM	

Szanowny Pan
ŁUKASZ BORKOWSKI
Przewodniczący
Rady Miasta Katowice

Wniosek o wprowadzenie poprawki do projektu uchwały Rady Miasta Katowice w sprawie uchwalenia budżetu miasta Katowice na 2026 rok (DS-449/25)

Szanowny Panie Przewodniczący,

w związku z trwającymi pracami nad projektem budżetu Miasta Katowice na 2026 rok, wnoszę o przekazanie niniejszej poprawki do Komisji Budżetu Miasta w celu zaopiniowania na posiedzeniu zaplanowanym na 10 grudnia 2025 r.

Treść proponowanej poprawki:

Uprzejmie proszę o zabezpieczenie w planach budżetowych Miasta Katowice na rok 2026 środków finansowych na ponowne wydanie lub wznowienie książki Danuty Sieradzkiej pt. "Prezydent Katowic w latach 1928–1939 Adam Kocur", wydanej w Katowicach przez Muzeum Historii Katowic w 1992 r.

Opis zadania:

Wniosek dotyczy sfinansowania wznowienia nakładu książki (w formie drukowanej i/lub cyfrowej) w ilości umożliwiającej dystrybucję do wszystkich szkół i bibliotek miejskich na terenie Miasta Katowice. Obecnie oryginalny nakład jest wyczerpany, a w Muzeum Historii Katowic pozostało zaledwie kilka egzemplarzy, co uniemożliwia szerszy dostęp do tego ważnego źródła historycznego.

Uzasadnienie:

Adam Kocur (ur. 1 maja 1894 w Kuźni Raciborskiej, zm. 12 stycznia 1965 we Frankfurcie nad Menem) był wybitną postacią polskiej historii, szczególnie związaną z Śląskiem i Katowicami. Jako polski powstaniec śląski, doktor praw, polityk, duchowny katolicki i major piechoty rezerwy Wojska Polskiego, odegrał kluczową rolę w kształtowaniu tożsamości regionalnej w okresie międzywojennym. Urodził się w rodzinie chłopskiej, ukończył gimnazjum w Raciborzu, gdzie należał do patriotycznego kółka im. Tomasza Zana, a następnie studiował teologię we Wrocławiu i prawo na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, uzyskując doktorat w 1928 r.

Jego działalność wojskowa i patriotyczna była imponująca: podczas I wojny światowej służył w armii niemieckiej, ale po jej zakończeniu wziął udział w powstaniu wielkopolskim jako dowódca batalionu, a następnie w powstaniach śląskich (II i III), gdzie organizował Polską Organizację Wojskową Górnego Śląska i Żandarmerię Górnego Śląska. Za te zasługi otrzymał liczne odznaczenia, w tym Krzyż Walecznych, Order Odrodzenia Polski oraz Krzyż na Śląskiej Wstędze Waleczności i Zasługi.

W latach 1926–1928 pełnił funkcję komendanta głównego Policji Województwa Śląskiego, a od 1928 do 1939 r. był prezydentem Katowic, reprezentując Narodowo-Chrześcijańskie Zjednoczenie Pracy w Sejmie Śląskim (II, III i IV kadencji). Jako poseł do Sejmu Śląskiego, Kocur uczestniczył w pracach legislacyjnych autonomicznego województwa śląskiego, głosując nad ustawami i reprezentując interesy regionu, szczególnie w kontekście rozwoju oświaty, kultury i infrastruktury. Jego udział w Sejmie był wynikiem wyborów, w których Narodowo-Chrześcijańskie Zjednoczenie Pracy zdobywało mandaty, łącząc ideologię narodowo-chrześcijańską z akcentowaniem problemów świata pracy i elementami śląskiego regionalizmu. Jako prezydent przyczynił się do dynamicznego rozwoju miasta: nadzorował modernizację infrastruktury, w tym budowę szkół, co rozszerzało dostęp do edukacji, oraz inicjował projekty kulturalne, takie jak budowa gmachu Muzeum Śląskiego (choć zniszczonego przez Niemców w 1939 r.) i polskiego stadionu narodowego, którego plany były gotowe tuż przed wybuchem II wojny światowej. Był aktywnym członkiem organizacji promujących polskość i tożsamość śląską, m.in. Związku Powstańców Śląskich, Polskiego Związku Zachodniego oraz Towarzystwa Przyjaciół Nauk na Śląsku, gdzie wspierał rozwój nauki i edukacji regionalnej. Przewodniczył Śląskiemu Towarzystwu Wystaw i Propagandy Gospodarczej, co pomagało w promocji gospodarki, kultury i historii regionu.

W kontekście edukacji regionalnej Kocur, choć nie tworzył współczesnych programów dydaktycznych, budował podstawy dla niej poprzez inwestycje w oświatę (szkoły) i instytucje kulturalne (Muzeum Śląskie, plany stadionu) oraz działalność w organizacjach, które umożliwiały nauczanie o historii powstań śląskich i lokalnej tożsamości. Jego działania wzmacniały świadomość narodową na Śląsku, zwłaszcza w autonomicznym województwie śląskim, gdzie edukacja o lokalnym dziedzictwie była kluczowa dla integracji z Polską.

Podczas II wojny światowej służył w Polskich Siłach Zbrojnych, a po wojnie pracował w UNRRA w Niemczech Zachodnich. W 1949 r. podjął studia teologiczne w Rzymie, otrzymując święcenia kapłańskie w 1951 r. i od 1957 r. pełnił obowiązki kanclerza kurii dla Polaków w Niemczech, kontynuując pracę na rzecz Polonii. Dziedzictwo Kocura jest upamiętniane m.in. nazwą ulicy w Katowicach-Szopienicach, Zespołu Szkół Zawodowych nr 3 w Katowicach im. Adama Kocura, tablicą w katowickiej archikatedrze oraz tablicą w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Katowicach przy ul. Lompy 19, co podkreśla jego wieloaspektowe zasługi dla miasta i regionu.

Książka Danuty Sieradzkiej stanowi cenne źródło wiedzy o tym okresie, promując tożsamość lokalną i edukację historyczną wśród mieszkańców. Wznowienie publikacji pozwoli na włączenie jej do zasobów szkół i bibliotek miejskich, co wpisuje się w cele Miasta Katowice w zakresie zachowania dziedzictwa kulturowego i promocji historii regionu. Brak dostępności książki ogranicza możliwości dostępu do wiedzy o lokalnych bohaterach i wydarzeniach, co jest szczególnie istotne w kontekście obchodów rocznicowych i programów edukacyjnych. Realizacja wniosku przyczyni się do wzbogacenia zasobów bibliotek miejskich, zwiększając dostępność materiałów dla uczniów, nauczycieli i wszystkich zainteresowanych historią Katowic i Śląska.

Szacunkowa wartość zadania: Około 50.000–100.000 zł (w zależności od nakładu, np. 1.000–2.000 egzemplarzy, uwzględniając koszty edycji, druku, dystrybucji i ewentualnej digitalizacji). Źródło finansowania: budżet Miasta Katowice, dział edukacji i kultury (np. rezerwa celowa na projekty edukacyjne lub środki na promocję dziedzictwa). Dokładna wycena może być ustalona we współpracy z Muzeum Historii Katowic.

Proszę o uwzględnienie poprawki w pracach komisji oraz poinformowanie o jej rozpatrzeniu.

Z poważaniem,

Leszek Piechota
Radny Rady Miasta Katowice